

PROF. MUDR. JIŘÍ VÍTOVEC, CSC., FESC, ŠEDESÁTNÍKEM

J. Špínar

Je to neuvěřitelné, ale můj přítel největší, prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSC., se dožívá 60 let. Šedesátníky si ale představuji zcela jinak a Jirka je ukázkou toho, že dnešní šedesátník je na vrcholu své kariéry, ale ještě stále toho má hodně před sebou. Je důkazem, že dnešní šedesátník je stále aktivní sportovec a pořád má plno nápadů.

Jirku jsem poznal na začátku 80. let minulého století, kdy jsem jako medik přišel na II. internu na oddělení 65, kde Jirka působil jako samostatně pracující lékař čerstvě po 2. atestaci z vnitřního lékařství. Postupně se mezi námi vyvinulo nerozlučné přátelství ještě umocněné tím, že jsme skoro 15 let sdíleli společný inspekční pokoj. Toto přátelství překračuje hranice zaměstnání a prožili jsme spolu nespočítatelné množství dovolených, ať už u moře, či na horách a domnívám se, že nepřeháním, když odhadnu, že více než 100 kongresů.

Společně jsme toho zažili hodně jak v práci, tak v soukromí. Jeden z nezapomenutelných zážitků je z počátku 90. let, kdy Jirka dělal Mikuláše pro mou dceru Moniku. Mikuláš četl z velké knihy (Braunwaldova kardiologie), že Monika nebyla hodná, a čert (Lenka Vítovcová) hrozivě brblal. Monika tehdy klečela s rukama sepjatýma, jako by se modlila, a slibovala: „Svatý Mikuláši, já už budu hodná, slibuji, jen ať mne čert nesebere.“ Jirka jí slíbil, že čerta zažene, a pak se přiznal, že pohled na vyděšenou Moniku byl jedním z jeho nejhorších zážitků. Dodnes má s Monikou krásný vztah a ona se mu svěří, jako by byl pořád svatým Mikulášem.

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSC., FESC., se narodil 25. 2. 1951 v Brně. Jeho otec byl inženýr stavař a stavěl přehradu, a tak mladý Jirka ve svém mládí cestoval po stavbách českých přehrad. Tak se stalo, že do první třídy nastoupil v Ústí nad Labem, kde tatínek zrovna

stavěl. Jirka nemá vlastní sourozence. Matka zemřela tragicky, když mu bylo 16 let, ale už od devíti let ho vychovával jeho děda – profesor RNDr. Jiří Klapka, DrSc., který byl profesorem matematiky na VUT a měl velký vliv jak na Jirku, tak především na jeho děti. S dědou žil až do jeho smrti v roce 1976 a díky němu vystudoval medicínu a dostal do vínku základy vědeckého myšlení. Gymnázium absolvoval v Brně, lékařskou fakultu, kde promoval v roce 1975, taktéž v Brně.

V mládí hodně sportoval, věnoval se závodně judu, v němž byl dvakrát akademickým mistrem Moravy a dvakrát bronzovým na celostátní univerziádě v polotěžké váze. Oženil se s manželkou Evou, která však tragicky zahynula v roce 1986. Mají spolu dvě děti: Jirku (1978), který je odborným matematikem, a Leničku (1981), která taktéž vyučuje matematiku. Díky Leničce má již dvě vnoučata, Vojtíka (2006) a Klárku (2008). V roce 1989 se oženil se svou současnou ženou Lenkou, která mu pomáhala s výchovou dětí již od roku 1986, po tragické smrti první ženy.

V letech 1981–1989 byl členem Československé strany socialistické, jak sám již tehdy říkal, jen proto, aby mu komunisti dali pokoj. V této straně působil i jeho další vzor, jeho strýc

Obr. 1. Prof. Vítovec se svou manželkou Lenkou.

prof. MUDr. Milan Adam, DrSc., jeden z prvních porevolučních ministrů.

Ještě za studií jej k interní medicíně přivedl tehdy asistent, nyní profesor Semrád, který mu dal základy klinického myšlení. Po promoci nastoupil na I. interní kliniku FN u sv. Anny, kterou tehdy vedl doc. Jan Žák, CSc. (letos oslaví 90 let) a v jejímž čele nyní stojí profesor Vítovec. Jiří byl na jednotce intenzivní péče zaškolován současným prezidentem ČKS doc. MUDr. Václavem Chaloupkou, CSc. V roce 1981 dostal nabídku od profesora Klabusaye dělat klinickou farmakologii, a tak přešel na II. interní kliniku, kde se seznámil se svým učitelem, vzorem a přítelem prof. MUDr. Milošem Štejfou, DrSc. Kandidátskou práci obhájil v roce 1988. Docentem vnitřního lékařství se stal v roce 1995 a profesorem vnitřního lékařství byl jmenován v roce 2001. Má tři druhé atestace – z vnitřního lékařství (1982), z klinické farmakologie (1991) a kardiologie (1997). V letech 1997–2003, kdy v čele Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně stál jeho další přítel a vzor prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., vykonával funkci proděkana. S profesorem Vorlíčkem byl Jiří v letech 1981–1989 na inspekčním pokoji na II. interní klinice.

V současné době je přednostou Interní kardiologické kliniky u sv. Anny v Brně a já jsem hrdý na to, že jeho zástupkyní pro školství je moje manželka Lenka. Spolu jsme zástupci šéfredaktora časopisu Kardiologická revue.

Již několik let je jeho hlavním odborným zájmem kardiiovaskulární farmakologie a srdeční selhání. Publikoval 22 knih, více než 20 článků v zahraničí a více než 300 článků v tuzemsku. Donedávna byl předsedou Pracovní skupiny Srdečního selhání, kde stále působí ve výboru jako past-předseda. Je členem výboru České internistické společnosti a České společnosti pro hypertenzi.

Obr. 2. Prof. Vítovec se svým učitelem prof. Štejfou.

Obr. 3. Občas nám teklo i do bot – posezení na náměstí St. Marco, Benátky.

Byl mu udělen titul Fellow Evropské kardiologické společnosti a z mezinárodního hlediska je třeba připomenout, že byl národním koordinátorem dvou velkých klinických studií, které zcela zásadně ovlivnily kardiovaskulární farmakologii: studie MERIT (1999), která definitivně určila jasné postavení betablokátorů u srdečního selhání, a studie SHIFT, publikované v roce 2010, která v první řadě jasně ukázala, že tepová frekvence je rizikovým faktorem po infarktu myokardu, a která do kardiovaskulární farmakologie uvedla novou lékovou skupinu, tzv. blokátory I₁ kanálu – bradiny. Profesor Vítovec se hodně věnuje i paliativní medicíně a má na svém kontě v tomto oboru i úspěšného DSP studenta MUDr. Ladi-

slava Kabelku, Ph.D. Z dalších DSP studentů musím ještě zmínit MUDr. Leu Pinkovou (Kubecovou), která byla a je naší dlouholetou spolupracovnicí v oblasti hypertenze.

Jako většina osob narozených v 50. letech si oblíbil skupinu Beatles, aktivně sleduje judo, ale i další sporty a pravidelně chodí do fitcentra. Má rád sladkosti, ale těsně před šedesátkou se rozhodl skončit s mlsáním. Na dovolenou jezdí často na Bredůvku, kde má chalupu, kterou zdědil po svém strýci a kde příjemně relaxuje. Má ale rád i exotické destinace, takže spolu jsme byli v Hong Kongu, Pekingu, Tokiu i Soulu, zdolali jsme horu Uluru v Austrálii, zažili safari v Jihoafrické republice, s Jiřím Vorlíčkem byl pod Mount Everestem

a v loňském roce se svou manželkou Lenkou navštívili Tanzánii.

Milý Jirko, přeji Ti nadále plné zdraví, hodně elánu a kolem sebe jen příjemné lidi. Za celou rodinu si ale především přeji, abys byl pořád stejný, protože neznám člověka, který by o Tobě řekl něco špatného. Jsi můj velký vzor.

*Ad multos annos
Tvůj
Jindra*

prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc., FESC
Interní kardiologická klinika FN Brno-Bohunice
jspinar@fnbrno.cz